

RATTEN OF MUIZEN?

VOORKOM EEN PLAAG,
BEGIN VANDAAG!

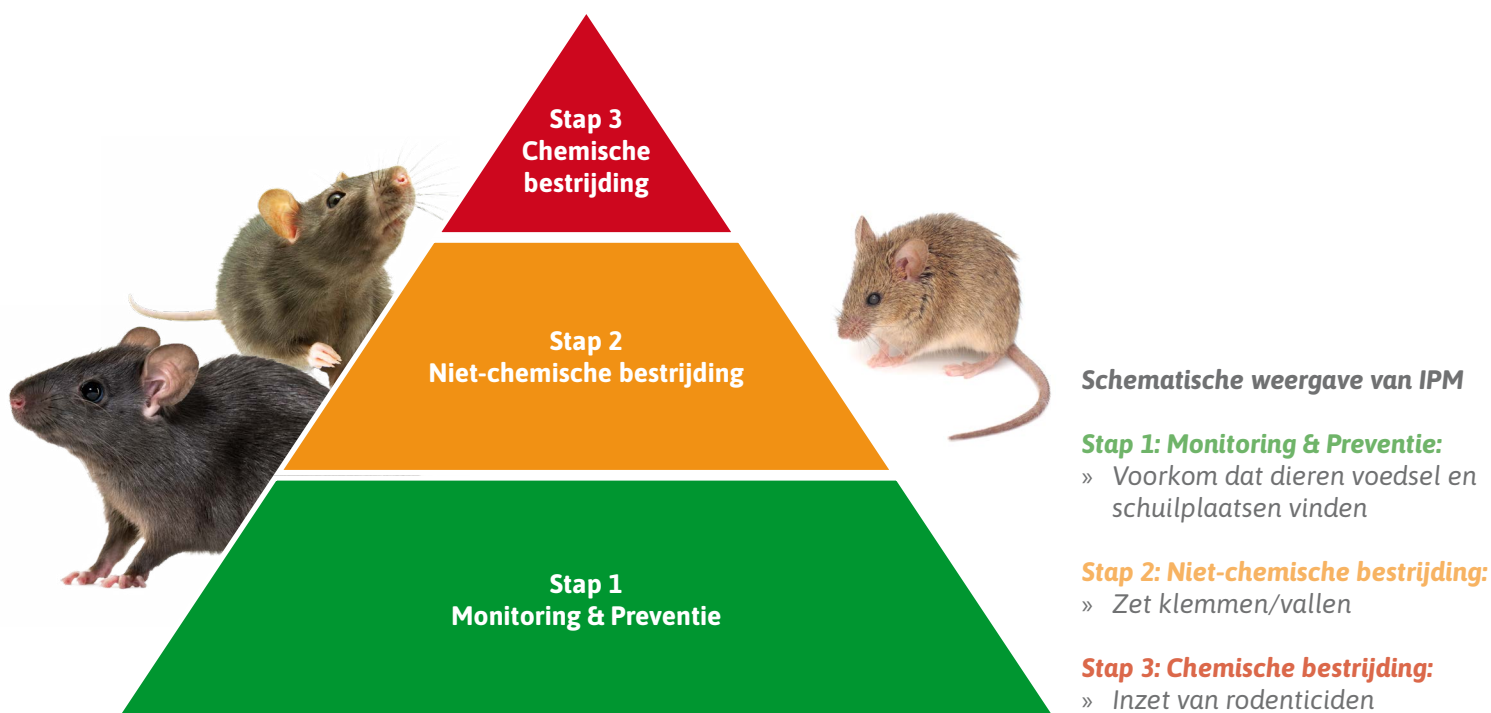

FACTSHEET VOOR GEMEENTEN

GEÏNTEGREERDE KNAAGDIERBEHEERSING

Ratten en muizen zijn onderdeel van onze leefomgeving, maar brengen ook gezondheidsrisico's en overlast met zich mee. Daar staat tegenover dat rodenticiden (ratten- en muizengif) ook risico's met zich meebrengen; zo kan er doorvergiftiging ontstaan als een kat of vos een vergiftigde rat eet en is er een risico op resistentieontwikkeling tegen rodenticiden. Per 1 januari zijn bedrijven die rodenticiden (*anticoagulantia* en *cholecalciferol*) gebruiken verplicht om zich te certificeren (bedrijfscertificaat IPM-knaagdierbeheersing), in aanvulling op het persoonlijk vakbekwaamheidsbewijs. Voor de particulier is gebruik van de meest giftige middelen niet meer toegestaan. Centraal in de knaagdierbeheersing staat een geïntegreerde aanpak ([Integrated Pest Management](#)).

DRIE STAPPEN VAN GEÏNTEGREERDE KNAAGDIERBEHEERSING

KNAAGDIERBEHEERSING DOOR GEMEENTEN

Gemeenten hebben een zorgplicht en controleplicht, en daarnaast een regierol op verscheidene terreinen die van invloed zijn op knaagdieroverlast. Hieronder vindt u tips voor duurzame knaagdierbeheersing door gemeenten.

Monitoring

- » **Zorg voor een heldere manier van het monitoren en melden van dierplagen en aanverwante problemen (bijvoorbeeld met afval of riolering).**
 - Zorg voor een gemeentelijke portal waar burgers meldingen kunnen doen. De [Rattenmonitor](#) zorgt voor monitoring op landelijke schaal.
 - Maak registratie van meldingen onderdeel van een eventuele serviceovereenkomst met een knaagdierbestrijder.

Preventie

Bij veel van onderstaande stappen is een [plaagdier risico inventarisatie \(PRI\)](#) nuttig.

- » **Leg geïntegreerde knaagdierbeheersing vast in beleid, zodat er expliciet aandacht is voor preventie**
 - Neem hier in op: drempelwaardes, preventie-, monitorings- en beheersplan en de omgang met meldingen en het faunaloket van de provincie.
 - Neem preventietips bijvoorbeeld mee in het handboek openbare ruimte.
- » **Zorg dat binnen de eigen afdelingen heldere actiepunten zijn om knaagdieroverlast te voorkomen en dat afdelingen samenwerken.**
 - Betrokken beleidsterreinen zijn: openbare ruimte, inrichting en onderhoud van groen, afval en reiniging, volkshuisvesting en welzijn, bouwen en verbouwen, vergunningen en dierwelzijn & stadsecologie.
 - Uitdaging: Het stimuleren van biodiversiteit in de stad kan ook de aanwezigheid van knaagdieren stimuleren.
- » **Reserveer voldoende budget voor preventie: Denk aan koppelingen met reiniging, afval of groen.**
- » **Maak afspraken met andere organisaties:**
 - Betrokken stakeholders zijn bijvoorbeeld woningcorporaties, afvalverwerkingsbedrijven, winkelcentra, waterschap en Rijkswaterstaat. Denk hierbij ook aan evenementen!
 - Leg de verantwoordelijkheden per partij/organisatie duidelijk vast
- » **Zorg voor een verstandige inrichting van de leefomgeving.**
 - Voorkom schuil- en nestgelegenheden voor knaagdieren, zeker in de buurt van afvalcontainers.
- » **Zorg voor een goede omgang met afval. Let hierbij op menselijk gedrag.**
 - Voorkom zwerfafval; plaats voldoende (ondergrondse) prullenbakken en leeg ze tijdig.
 - Voorkom dat mensen dieren voeren; zorg voor gft-inzameling of plaats broodcontainers (zoals in [Rotterdam](#)).
- » **Zorg voor een goede aanleg en onderhoud van het riool.**
- » **Zorg voor een goede aanleg en onderhoud van (gemeentelijke) gebouwen.**
- » **Informeer bewoners en bedrijven over duurzame knaagdierbeheersing.**
 - Via gemeentelijke website/nieuwsbrieven/social media, huis-aan-huisbladen of sites van woningcorporaties, enz..
 - Zie voor aansprekende voorbeelden de bijlage uit het onderzoek van [Kruse \(2020\)](#).

Niet-chemische bestrijding

- » Zet vallen/klemmen, schakel bij voorkeur een [gecertificeerde knaagdierbeheerser](#) in.

Chemische bestrijding (als laatste redmiddel)

- » Bestrijd met rodenticiden; dit mag alleen door een [gecertificeerde knaagdierbeheerser](#).

DEFINITIES

- **Integrated Pest Management (IPM):** een duurzame aanpak met een voorkeursvolgorde: eerst preventie, dan niet-chemische bestrijding en als laatste chemische bestrijdingsmiddelen.
- **Rodenticiden:** bestrijdingsmiddelen (stoffen) tegen knaagdieren
- **Plaagdier Risico Inventarisatie (PRI):** met deze inventarisatie wordt inzichtelijk gemaakt welke diersoorten er op een locatie aanwezig zijn en welke risico's dat vormt.

MEER INFO:

<https://tinyurl.com/3uta23wz>

